

विक्रीकर विभागातील सर्व सर्वगातील  
पदे अपंगांसाठी सुनिश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- संकीर्ण-१०१२/प्र.क्र.२१३/वि.प्र.-४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक:- ११ मार्च, २०१६.

**वाचा:-** १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्काचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५

२) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- न्यायाप्र-२०११/

प्र.क्र.४/सुधार-३ दिनांक १७ मार्च २०११

**प्रस्तावना:-**

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्काचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५ मधील तरतुदी तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय दिनांक १७ मार्च २०११ मधील तरतुदीस अनुसरून केंद्र शासनाच्या यादीनुसार राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील समकक्ष पदे अपंगांसाठी आरक्षित करून व अपंगांसाठी पदे सुनिश्चित करून तसा शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय:-**

अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्काचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५ मधील तरतुदीस अनुसरून केंद्र शासनाने त्यांच्या अखत्यारीतील आस्थापनेवरील अपंग व्यक्तींसाठी पदे सुनिश्चित करून त्यांची यादी प्रसिध्द केली आहे. सदर यादीनुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील शासकीय व निमशासकीय आस्थापनेवरील जी पदे समान आहेत, ती पदे अपंगांसाठी सुनिश्चित करावीत असे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा, शासन निर्णय, क्रमांक न्यायाप्र-२०११/प्र. क्र.४/सुधार-३, दिनांक १७ मार्च, २०११ अन्वये स्पष्ट करण्यात आले आहे. त्यास अनुसरून विक्रीकर विभागातील **प्रपत्र -अ** मध्ये दर्शविण्यात आलेली पदे अपंगांसाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहेत. तसेच जी पदे अपंग प्रवर्गातील व्यक्तींच्या नियुक्तीसाठी अपात्र ठरविण्यात आली आहेत. त्यांची यादी **प्रपत्र-ब** मध्ये नमूद करण्यात आली आहे.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या वेबसाइटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक २०१६०३१११८२१३५३२०५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरी साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(द.ए.घनवट)

कार्यासन अधिकारी, वित्त विभाग.

**प्रति:-**

१) विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, विक्रीकर भवन, माझगांव, मुंबई-४०० ०१०

२) विशेष विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, विक्रीकर भवन, माझगांव, मुंबई-४०० ०१०

- ३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य-१/२, मुंबई/ नागपूर
- ४) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य-१/२, मुंबई/ नागपूर
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ७) कार्यासन - प्रशासन-४, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) कार्यासन- विक्रीकर प्रशासन-१/२/३ वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ९) निवड नस्ती, विक्रीकर प्रशासन-४, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई. -३२

\*\*\*\*\*

शासन निर्णय क्रमांक:-२०१२/प्र.क्र.२१३/वि.प्र.-४ दिनांक:- ११ मार्च२०१६ सोबतचे प्रपत्र.

**प्रपत्र-अ**

| अ.क्र. | संवर्गाचे नाव                                  | अपंग प्रवर्ग   |
|--------|------------------------------------------------|----------------|
| १.     | विक्रीकर आयुक्त                                | LV-OL-OA       |
| २.     | विशेष विक्रीकर आयुक्त                          | LV-HH-OL-OA    |
| ३.     | विशेष पोलिस महानिरीक्षक                        | LV-HH-OL-OA    |
| ४.     | अपर विक्रीकर आयुक्त                            | LV-HH-OL-OA    |
| ५.     | अध्यक्ष (न्यायाधिकरण)                          | LV-HH-OL-OA    |
| ६.     | सदस्य(न्यायाधिकरण)                             | LV-HH-OL-OA    |
| ७.     | सदस्य(विभागीय न्यायाधिकरण)                     | OL             |
| ८.     | विक्रीकर सहाय्यक                               | LV-HH-OL-OA    |
| ९.     | विक्रीकर उपआयुक्त                              | LV-HH-OL-OA    |
| १०.    | सहाय्यक विक्रीकर आयुक्त                        | LV-HH-OL-OA    |
| ११.    | प्रबंधक (सहाय्यक विक्रीकर आयुक्त-न्यायाधिकरण)  | B-LV-HH-OL     |
| १२.    | सहसंचालक                                       | LV-HH-OL-OA    |
| १३.    | उपसंचालक                                       | LV-HH-OL-OA    |
| १४.    | विक्रीकर अधिकारी/आस्थापना अधिकारी              | LV-HH-OL-OA-BL |
| १५.    | सहाय्यक प्रबंधक (आस्थापना अधिकारी-न्यायाधिकरण) | B-LV-HH-OL     |
| १६.    | महाव्यवस्थापक(उपहारगृह)                        | B-LV-HH-OL-OA  |
| १७.    | संशोधन अधिकारी                                 | LV-HH-OL-OA    |
| १८.    | पोलीस अभियोक्ता                                | LV- OL-OA      |
| १९.    | सहाय्यक अग्निशमन अधिकारी                       | OL-OA          |
| २०.    | विक्रीकर निरीक्षक/अधिक्षक                      | LV-HH-OL       |
| २१.    | विक्रीकर निरीक्षक(न्यायाधिकरण)                 | LV-HH-OL-BL    |
| २२.    | स्वीय सहाय्यक उच्चश्रेणी लघुलेखक               | B-LV-HH-OL-OA  |
| २३.    | लघुलेखक(उच्चश्रेणी)                            | B-LV-HH-OL-BL  |
| २४.    | लघुलेखक(निम्नश्रेणी)                           | B-LV-HH-OL-BL  |
| २५.    | लघुटंकलेखक                                     | LV-HH-OL-BL    |
| २६.    | लिपिक-टंकलेखक                                  | LV-HH-OL-BL    |
| २७.    | वरीष्ठ लिपिक(न्यायाधिकरण)                      | LV-HH-OL-OA    |
| २८.    | संशोधन सहाय्यक                                 | LV-HH-OL-OA    |
| २९.    | दुरध्वनीचालक                                   | B-LV-HH-OL-BL  |
| ३०.    | सांख्यिकी सहाय्यक                              | LV-HH-OL-OA    |
| ३१.    | ग्रंथपाल                                       | LV-HH-OL-OA-BL |
| ३२.    | व्यवस्थापक(उपहारगृह)                           | B-LV-HH-OL-OA  |

|     |                                        |                                  |
|-----|----------------------------------------|----------------------------------|
| ३३. | वरिष्ठ लिपीक(उपहारगृह)                 | LV-HH-OL-OA                      |
| ३४. | सहाय्यक व्यवस्थापक(उपहारगृह)           | B-LV-HH-OL-OA                    |
| ३५. | लेखापाल(उपहारगृह)                      | LV-HH-OL-OA                      |
| ३६. | पर्यवेक्षक(उपहारगृह)                   | LV-HH-OL-OA                      |
| ३७. | भांडारपाल(पहारगृह)                     | LV-HH-OL-OA                      |
| ३८. | लेखा लिपिक(उपहारगृह)                   | LV-HH-OL-OA                      |
| ३९. | लिपिक-टंकलेखक(उपहारगृह)                | LV-HH-OL-OA                      |
| ४०. | कुपन विक्रेता(उपहारगृह)                | B-LV-HH-OL                       |
| ४१. | मुख्य स्वयंपाकी(उपहारगृह)              | LV-HH-OL                         |
| ४२. | स्वयंपाकी(उपहारगृह)                    | LV-HH-OL                         |
| ४३. | चहा विशेषज्ञ(उपहारगृह)                 | B-LV-HH-OL-OA                    |
| ४४. | सहाय्यक स्वयंपाकी(उपहारगृह)            | LV-HH-OL                         |
| ४५. | नोकर(उपहारगृह)                         | LV-HH-OL-OA                      |
| ४६. | हमाल(उपहारगृह)                         | LV-HH                            |
| ४७. | कनिष्ठ सेवक(उपहारगृह)                  | LV-HH-OL-OA                      |
| ४८. | सफाईगार (उपहारगृह)                     | LV-HH-OL-OA-Mentally Handicapped |
| ४९. | स्वच्छता उपनिरीक्षक                    | LV-HH-OL-BL                      |
| ५०. | ग्रंथपाल व संदर्भ अधिकारी (अराजपत्रित) | LV-HH-OL-BL                      |
| ५१. | प्रमुख अग्निशामक                       | OL-OA                            |
| ५२. | नोटीस वाहक                             | LV-HH-OL-OA                      |
| ५३. | हवालदार                                | LV-HH-OL-OA                      |
| ५४. | नाईक                                   | LV-HH-OL-OA                      |
| ५५. | मुकादम                                 | LV-HH-OL-OA                      |
| ५६. | दफ्तरबंद                               | LV-HH-OL-OA                      |
| ५७. | उद्वाहन चालक                           | LV-HH-OL-OA                      |
| ५८. | दारवान                                 | LV-HH-OL-OA                      |
| ५९. | चपराशी                                 | LV-HH-OL-OA                      |
| ६०. | हमाल                                   | LV-HH                            |
| ६१. | सफाईगार                                | LV-HH-OL-OA-Mentally Handicapped |
| ६२. | दफ्तरी(न्यायाधिकरण)                    | LV-OL-OH                         |

(Abbreviation used:- OL-One Leg, BL-Both Legs, OA-One Arm, B-Blind, LV-Low vision, HH-Hearing Impaired, OH-Orthopadically Impaired)

\*\*\*\*\*

शासन निर्णय क्रमांक:-२०१२/प्र.क्र.२१३/वि.प्र.-४ दिनांक:- ११ मार्च २०१६ सोबतचे प्रपत्र.

प्रपत्र-ब

अपंग प्रवर्गातील व्यक्तींच्या नियुक्तीसाठी अपात्र ठरविण्यात आलेली पदे.

| अ.क्र. | संवर्गाचे नाव | अपंग प्रवर्ग |
|--------|---------------|--------------|
| १.     | वाहन चालक     | अपात्र       |
| २.     | अग्निरक्षक    | अपात्र       |
| ३.     | अग्निशामक     | अपात्र       |
| ४.     | पहारेकरी      | अपात्र       |

\*\*\*\*\*